

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 259/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Križanom, Kocel'ova 2, Nitra, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra ČVS: ORP-530/4-VYS-NR-2014 z 3. apríla 2014, porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12 C 612/2015-104 zo 6. marca 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12 Co 44/2017-147 z 23. januára 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. marca 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) ČVS: ORP-530/4-VYS-NR-2014 z 3. apríla 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva“), porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12 C 612/2015-104 zo 6. marca 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12 Co 44/2017-147 z 23. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresné riaditeľstvo vydalo svoje napadnuté uznesenie, ktorým začalo trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) proti neznámemu páchatel'ovi a z ktorého formulácie sťažovateľ vyvodil, že napriek tomu, že ide o začatie trestného stíhania „vo veci“ v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku, trestné stíhanie je vopred vedené proti konkrétnej osobe – sťažovateľovi.

3. Sťažovateľ napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva opakovane napádal u orgánov činných v trestnom konaní a v sťažnosti uviedol, že *«Opakovanú sťažnosť zaslanú na KP Nitra (Krajskú prokuratúru v Nitre, pozn.) krajský prokurátor... vyhodnotil ako dôvodnú a v zaslanom upovedomení o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu*

uviedol, že formulácia, označujúca páchatel'a v opise skutkovej vety, keďže v danom prípade je vedené trestné stíhanie len tzv. „vo veci“, je nesprávna...

Vzhľadom k skutočnosti, že KP Nitra uznala sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú, čím uznala aj postup vyšetrovatel'ky PZ a následný postup dozorujúcej prokurátorky OP Nitra za nesprávny a nezákonný, zaslal sťažovateľ ako na GP SR tak aj na MV SR (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, pozn.) žiadosť o predbežné prerokovanie návrhu poškodeného na náhradu škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, obom doručené zhodne dňa 23.06.2015.

Dňa 31.07.2015 obdržal sťažovateľ odpoveď GP SR č. VI/4 Gc 43/15/1000-5 zo dňa 28.07.2015 a dňa 20.10.2015 odpoveď MV SR č. KM-OPS1-P-106/2015 zo dňa 08.10.2015 na svoju žiadosť o predbežné prerokovanie návrhu poškodeného na náhradu škody, pričom ako GP SR tak aj MV SR považovali žiadosť sťažovateľa za nedôvodnú.

GP SR v odpovedi na žiadosť sťažovateľa č. VI/4 Gc 43/15/1000-5 zo dňa 28.07.2015 uviedla, že žiadosť bola predbežne prerokovaná len výlučne s prihliadnutím na postup realizovaný zo strany prokuratúry, pričom podľa GP SR nedôvodnosť sťažovateľovej žiadosti mala spočívať v tom, že neexistuje priama príčinná súvislosť medzi postupom prokuratúry a vznikom nemajetkovej ujmy a preto nie je možné dospieť k záveru, že za vznik nemajetkovej ujmy by mala niesť zodpovednosť prokuratúra.

MV SR v odpovedi na žiadosť sťažovateľa č. KM-OPS1-P-106/2015 zo dňa 08.10.2015 uviedlo, že uznesenie vyšetrovatel'ky PZ o začatí trestného stíhania, ako aj jej následný postup v konaní vedenom pod ČVS: ORP-530/4-VYS-NR-2014 nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci alebo za nesprávny úradný postup v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nakoľko podľa MV SR bol postup vyšetrovatel'ky PZ správny a plne v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku.».

4. Sťažovateľ sa na prvostupňovom súde, druhostupňovom súde, ako aj v sťažnosti dovoľával paralely s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci č. 4479/03 (Mikolajová c/a SR), vychádzajúc z tohto presvedčenia: „v oboch právnych veciach išlo o rozhodnutie OČTK (uznesenie), ktoré nie je (teda nemalo by byť) verejne prístupné,

v ktorých boli nepresné alebo zmätočné informácie, ktoré boli sprístupnené tretím osobám, a ktoré boli spôsobilé objektívne privodiť škodu, nemajetkovú ujmu, zásahom do osobnostných práv jednotlivca.

Sťažovateľ sa následne žalobou doručenou súdu dňa 23.10.2015 podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci domáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pričom zadosťučinenie - úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú za zníženie dôstojnosti, cti a vážnosti z hľadiska vzťahu k spoluobčanom a ohrozenia postavenia a uplatnenia v spoločnosti sťažovateľ ocenil symbolicky na 1.000,- €.

Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 12C/612/2015-104 zo dňa 06.03.2017 žalobu zamietol, pričom žalovanému v 1/ rade priznal náhradu trov konania v plnej výške a žalovanému v 2/ rade nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku súd s poukazom na upovedomenie KP v NR (Krajskej prokuratúry v Nitre, pozn.) o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu zo dňa 06.05.2015 č. k. 1 KPt 132/15/4400-6, v ktorom KP v NR konštatovala nesprávny úradný postup dozorovej prokurátorky, vyhodnotil situáciu rovnako ako KP v NR, t.j. ako nezákonný úradný postup.

Súd ďalej v odvolaní napadnutom rozsudku uviedol, že žalobca (sťažovateľ) nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, alebo zníženie dôstojnosti. Taktiež súd dospel k záveru, že medzi namietaným postupom a nemajetkovou ujmovou neexistuje priama príčinná súvislosť. Na záver súd skonštatoval, že neposudzoval nárok žalobcu (sťažovateľa) podľa ustanovení § 11 a nasl. OZ (zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, pozn.), pretože v prejednávanej veci sa nejednalo o súkromnoprávny vzťah medzi stranami sporu.

Voči prvostupňovému rozsudku OS NR (Okresného súdu Nitra, pozn.) podal sťažovateľ v zákonnej lehote 15 dní dňa 28.03.2017 odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, pozn.), t.j. z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 12Co/44/2017-147 zo dňa 23.01.2018 rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Vo svojom odôvodnení odvolací súd uviedol, že nebol dôvod na to, aby sa súd bližšie zaoberal postupom prokurátorky OP NR (Okresnej prokuratúry Nitra, pozn.) v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013, nakoľko žalobca (sťažovateľ) svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy týmto postupom neodôvodňoval a tento je predmetom konania vedeného na OS Nitra pod sp. zn. 14C/20/2017. Ďalej odvolací súd konštatoval, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca (sťažovateľ) existenciu nemajetkovej ujmy žiadnym dôkazom nepreukázal a jej existenciu založil na svojom subjektívnom tvrdení a preto sa súd ani nezaoberal tým, či by existovala príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmovou, ktorá nebola v spore preukázaná...

Rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj naň odkazujúce potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súdy nesprávne právne posúdili vznik nemajetkovej ujmy a prvostupňový súd (nakoľko odvolací sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal) aj existenciu príčinnej súvislosti.

V súvislosti so škodou, ako podmienkou úspešného uplatnenia návrhu na náhradu škody na súde súdy uviedli, že žalobca (sťažovateľ) v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, a podľa prvostupňového súdu ani nepreukázal v akom rozsahu došlo k zásahu do jeho osobnostných práv.

Súd sa však v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP vôbec nezaoberal právnou argumentáciou sťažovateľa o tom, že pre uplatnenie škody spôsobenej nemajetkovou ujmovou postačuje, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť jeho osobnostné práva. Teda, že k vzniku zodpovednosti za škodu nemajetkovou ujmovou nie je nevyhnutné, aby akákoľvek škoda aj reálne vznikla.“

5. Sťažovateľ uviedol, že odvolací súd správne zistil, že postupom prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra v konaní sp. zn. 33 T 66/2013 sťažovateľ svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neodôvodňoval a že tento je predmetom iného konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 14 C 20/2017, no podotýka, že chcel upozorniť na nezákonný úradný postup.

6. K príčinnej súvislosti sťažovateľ uviedol: „uznesenie o začatí trestného stíhania bolo nesprávne naformulované, jeho zverejnením tretím osobám... došlo k porušeniu osobnostných práv sťažovateľa a k nemajetkovej ujme, preto existuje priama príčinná súvislosť v tejto veci, a z toho dôvodu rozhodnutie súdu prvej inštancie (nakolko odvolací sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal) vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci aj ohľadom príčinnej súvislosti.“

7. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález v znení:

„Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nitre zo dňa 03.04.2014 pod ČVS: ORP-530/4-VYS-NR-2014 boli porušené základné práva sťažovateľa na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 12C/612/2015-104 zo dňa 06.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/44/2017-147 zo dňa 23.01.2018 boli porušené základné práva sťažovateľa na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné práva sťažovateľa na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základné práva sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 12C/612/2015-104 zo dňa 06.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/44/2017-147 zo dňa 23.01.2018 sa zrušuje ako nezákonný a vec sa vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.“

8. Sťažovateľ zároveň žiada o priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 € a priznanie práva na náhradu trov konania vo výške 325,42 €.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva, napadnutý rozsudok okresného súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal ich vydaniu, z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľom označeného základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

K napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva

13. Podstata sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva bolo nezákonné a ako také bolo objektívne spôsobilé narušiť alebo

ohroziť jeho osobnostné práva a spôsobiť mu nemajetkovú ujmu, pričom trvá na tom, že nie je nevyhnutné, aby akákoľvek škoda aj reálne vznikla.

14. Sťažovateľ sa nezákonnosti napadnutého uznesenia okresného riaditeľstva opakovane domáhal na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, ako aj Krajskej prokuratúre v Nitre, avšak v poslednej a definitívnej odpovedi na jeho podnety č. k. 1 KPt 132/15/4400-6 zo 6. mája 2015, označenej „[REDAKOVANÉ] – upovedomenie o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu“, doručenej sťažovateľovi 15. mája 2015, Krajská prokuratúra v Nitre nielen preskúmala zákonnosť postupu prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra vo vyjadrení sp. zn. 3 Pv 234/14/4403 z 9. februára 2015 s názvom „[REDAKOVANÉ], podnet – vyrozumenie“, ktorým prokurátorka vybavila podnet sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti napadnutého uznesenia okresného riaditeľstva, ale zároveň preskúmala napadnuté uznesenie okresného riaditeľstva, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Keďže sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 28. marca 2018 a ústavnému súdu doručená 29. marca 2018, bola vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva podaná oneskorene.

15. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

16. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon

o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

17. Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd na základe uvedeného sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

K napadnutému rozsudku okresného súdu

18. Podstata sťažnosti v tejto časti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že Okresný súd Nitra mal nesprávne právne posúdiť vznik nemajetkovej ujmy sťažovateľa.

19. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd totiž pri zakladaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

20. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom (odvolaním), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany v prípade potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy v danom prípade spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda Krajského súdu v Nitre, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K napadnutému rozsudku krajského súdu

22. Podstata sťažnosti v tejto časti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že Krajský súd v Nitre mal nesprávne právne posúdiť vznik nemajetkovej ujmy sťažovateľa.

23. Krajský súd v Nitre v napadnutom rozsudku krajského súdu uvádza, že v zmysle § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku «... *ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.*

Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil, a tak na dôvažok uvádza len nasledovné:

Podľa obsahu spisu si žalobca žalobou podanou dňa 23.10.2015 uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur s príslušenstvom, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom vyšetrovateľa, keďže v uznesení o začatí trestného stíhania začal trestne stíhať voči „doposiaľ neznámemu páchatelovi vystupujúcemu pod menom [REDACTED], [REDACTED]...“, a tiež nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Nitra, ktorá v postupe vyšetrovateľa nezistila žiadne pochybenia. Na základe tohto uznesenia o začatí trestného stíhania následne Okresný súd Galanta stotožnil osobu páchatel'a so žalobcom, čím malo dôjsť k zníženiu jeho dôstojnosti, vzhľadom na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom pracuje. Žalobca ani v žalobe a ani v priebehu konania neodôvodňoval svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy postupom prokurátorky, ktorá mala predmetné uznesenie predložiť v konaní Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013. Na pojednávaní dňa 13.04.2016 uviedol len toľko, že „sa ohradil aj voči tomu, keď na tunajšom súde je vedené trestné konanie 33T/66/2013, kde dozorujúca prokurátorka predložila konajúcemu súdu predmetné uznesenie vyšetrovateľa“. Taktiež právna zástupkyňa žalobcu sa na pojednávaní zmienila, že „je zarážajúce, že sa k nemu dostala aj prokurátorka, ktorá ho použila v konaní 33T/66/2013“. O tento postup prokurátorky však žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neoprel a v tomto smere ani nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Uvedené vyplýva aj zo samotného

vyjadrenia žalobcu zo dňa 20.02.2017, podľa ktorého v súvislosti s ďalším nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Nitra v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 33T/66/2013 podal dňa 20.02.2017 žalobu voči Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou SR, o priznanie nemajetkovej ujmy, ktorá je vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/20/2017. Keďže o tento postup Okresnej prokuratúry Nitra žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neoprel a ako sám uviedol, uplatňoval si z dôvodu tohto nesprávneho úradného postupu nemajetkovú ujmu v konaní sp. zn. 14C/20/2017, podľa názoru odvolacieho súdu nebolo ani potrebné, aby súd prvej inštancie vykonal dôkaz uvedeným súdnym spisom a aby sa touto skutočnosťou v odôvodnení svojho rozsudku bližšie zaoberal; tým sa bude nesporne zaoberať súd v odôvodnení rozhodnutia v konaní sp. zn. 14C/20/2017.

K námietke žalobcu, že súd neaplikoval ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, je potrebné uviesť, že zodpovednostný vzťah fyzických osôb a štátu v súvislosti s výkonom verejnej moci tými, ktorí v mene štátu konajú, upravuje zákon č. 514 2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu..., ktorý je *lex specialis*. Tento zákon v ustanovení § 17 ods. 2 uvádza, že nemajetkovú ujmu v peniazoch možno priznať len v prípade, ak len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy musí byť preukázaný jednak nesprávny úradný postup a aj existencia (imateriálnej) ujmy. Ak sú vykonaným dokazovaním tieto skutočnosti vo všeobecnosti preukázané, potom súd skúma aj to, či bola dostatočne preukázaná aj príčinná súvislosť medzi ujmu a nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca existenciu nemajetkovej ujmy žiadnym dôkazom nepreukázal. Jej existenciu založil na svojom subjektívnom tvrdení, že stotožnením jeho osoby s osobou páchatel'a došlo k zásahu do jeho práv a k zníženiu jeho dôstojnosti v spoločnosti. Keďže žalobca existenciu nemajetkovej ujmy žiadnym relevantným dôkazom nesporne nepreukázal, nebolo možné ani posúdiť, či by samotné konštatovanie porušenia nezákonného postupu nebolo dostatočným zadosťučinením, a teda či by žalobcovi vôbec vzniklo právo na jej priznanie. Rovnako z tohto dôvodu nebolo možné urobiť záver o tom, či by existovala príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmu, ktorá v spore nebola preukázaná.

K prípadu „Mikolajová“, prejednávanej na Európskom súde pre ľudské práva (ESLP) v Strassbourgu, na ktorý žalobca v odvolaní poukazoval, odvolací súd uvádza, v danej veci sa sťažovateľka po tom, čo neuspela so svojou sťažnosťou na Ústavnom súde SR, obrátila sa na Európsky súd pre ľudské práva a namietala, že rozhodnutím polície o tom, že spáchala trestný čin, hoci trestné stíhanie voči nej bolo odložené, došlo k porušeniu jej práva na prezumpciu neviny podľa článku 6 ods. 2 Dohovoru a práva na ochranu jej dobrej povesti podľa článku 8. Súd vtedy skonštatoval, že rozhodnutie polície bolo formulované takým spôsobom, že vyjadrovalo fakt a nie iba podozrenie, a predstavovalo jasný náznak toho, že policajné oddelenie považovalo sťažovateľku za vinnú. Skutkovo teda ide jednoznačne o odlišný prípad od prejednávanej veci, lebo žalobca označený za vinného nebol a jeho meno sa objavilo s takou formuláciou, že malo ísť o neznámeho páchatel'a len vystupujúceho pod menom zhodným s menom a sídlom žalobcu. Žalobca si nárok na nemajetkovú ujmu uplatňuje podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom v čase, keď sťažovateľka Mikolajová podala sťažnosť na ESLP a tiež v čase rozhodnutia tohto súdu, zákon č. 514/2003 Z.z. ešte účinný nebol (účinnosť nadobudol dňa 01.07.2004), pričom tento zákon upravuje už aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú zákon č. 58/1969 Zb. neupravoval a v § 17 len odkazoval na podpornú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Za súčasnej právnej úpravy je zákon č. 514/2003 Z.z. lex specialis voči Občianskemu zákonníku, ktorý je lex generalis, čo v praxi znamená, že ak je vzťah medzi fyzickou osobou a štátom v súvislosti s výkonom verejnej moci upravený osobitným zákonom, nie je možné použiť aplikáciu všeobecného predpisu, t.j. aplikáciu ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď na daný právny vzťah aplikoval zákon č. 514/2003 Z. z., a nie ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.».

24. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom

prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

25. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

26. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom Krajského súdu v Nitre nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

27. Ústavný súd konštatuje, že v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu sa Krajský súd v Nitre ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými relevantnými tvrdeniami a námietkami sťažovateľa. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje ústavný súd za ústavne udržateľný a konštatuje, že mu nemožno vyčítať svojvoľnosť či neodôvodnenosť, ktorá by mala za následok jeho arbitrárnosť.

28. Ústavný súd, prihliadajúc na obsah sťažnosti, na obsah napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj na obsah príloh k sťažnosti týkajúcich sa predmetnej veci,

pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v dotknutej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018